

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-682197-III/II/TO

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, 25.XI.2011.

Pan
Jacek CICHOCKI

Minister Spraw Wewnętrznych

Uprzejmie informuję, że w 2008 roku Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zwolnienia od zajęć służbowych funkcjonariuszy Policji (mężczyzn) w wymiarze dwóch dni z tytułu opieki nad dzieckiem w wieku do 14 lat¹. W udzielonej odpowiedzi Minister podzielił pogląd Rzecznika zobowiązując się jednocześnie do uwzględnienia propozycji Rzecznika w pracach nad ustawą o Policji. Z dniem 23 czerwca 2011 roku weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2011r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 117, poz. 677), która zmieniła brzmienie art. 79 ustawy o Policji. Zgodnie z jego aktualną treścią - policjantowi przysługują uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem określone w Kodeksie pracy, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej. Jeżeli oboje rodzice lub opiekunowie są funkcjonariuszami, z uprawnień może korzystać tylko jedno z nich. Policjantowi nie przysługuje prawo złożenia wniosku o obniżenie wymiaru czasu służby w okresie, w którym mógłby korzystać z urlopu wychowawczego.

Charakteryzując art. 79 ust. 1 ustawy należy w pierwszej kolejności podkreślić, że jest to przepis odsyłający - w ściśle określonym zakresie - do regulacji zawartej w Kodeksie pracy (Dział ósmy). Przepis ten nie przyznaje ani nie odbiera żadnych praw. Sam, w oderwaniu od Kodeksu pracy, w ogóle nie może być kwalifikowany jako źródło jakichkolwiek praw czy obowiązków. Nie ulega wątpliwości, że z samego art. 79 ust. 1 ustawy nie wynikają żadne prawa podmiotowe dla jakiegokolwiek grupy funkcjonariuszy, w szczególności - nie wynika z niego prawo

¹ pismo z dnia 5 maja 2008 r. (RPO-581475-IX-903/08/TO).

do zwolnienia od zajęć służbowych w wymiarze dwóch dni z tytułu opieki nad dzieckiem w wieku do 14 lat. Prawo takie wynika jednak z treści art. 188 Kodeksu pracy do którego odsyła art 79 ust. 1 ustawy o Policji, zgodnie z którym - pracownikowi wychowującemu przynajmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat przysługuje w ciągu roku kalendarzowego zwolnienie od pracy na 2 dni, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Tymczasem w niezmienionym kształcie pozostaje norma wynikająca z treści § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 września 2002r. w sprawie szczegółowych praw i obowiązków oraz przebiegu służby policjantów (Dz.U. Nr 151 poz. 1261). Zgodnie z § 8 ust. 1 cyt. rozporządzenia - policjantowi-kobiecie wychowującej przynajmniej jedno dziecko w wieku do 14 lat przysługuje w ciągu roku zwolnienie od zajęć służbowych w wymiarze 2 dni, z zastrzeżeniem ust. 2. Jeżeli oboje rodzice pełnią służbę w Policji z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, może korzystać jedno z nich. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również policjantowi będącemu jedynym opiekunem dziecka w wieku do 14 lat. Warunkiem otrzymania w/w zwolnienia z zajęć służbowych przez funkcjonariusza-mężczyznę jest pozostawanie w związku małżeńskim z osobą, która również pełni służbę w Policji, względnie funkcjonariusz musi być jedynym opiekunem dziecka w wieku do 14 lat. Jeżeli jednak żona policjanta-mężczyzny nie pełni służby w Policji, zwolnienie z zajęć służbowych mu nie przysługuje. Powyższy przepis, który w aktualnym kształcie pozostaje w sprzeczności z art. 79 ustawy o Policji w zw. 2 art. 188 Kodeksu pracy w dalszym ciągu budzi wątpliwości Rzecznika z punktu widzenia art. 32i 33 Konstytucji.

W związku z powyższym na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie nowelizacji niniejszego rozporządzenia w celu zmiany opisanego wyżej stanu rzeczy.

Leona Wójciszewska

Renata Jędrzejewska